

Oponentský posudek na diplomovou práci Michaly Ročňákové
na téma
Prevence užívání návykových látek na základní škole

Práce obsahuje 134 stran

Téma prevence užívání návykových látek se zdá být již obehnanou gramofonovou deskou, ale jak ukazuje předložená práce, je stále důležité a není možné toto téma opomíjet.

Autorka v teoretické části se věnuje tradičnímu vymezení základních pojmů, otázkám primární specifické a nespecifické prevence. Za důležité kapitoly lze pokládat Školní prevenci a využití sociálněpsychologických her v prevenci užívání návykových látek.

Autorka na str. 60 opomněla uvést z hlediska prevence na škole ještě další funkce - výchovný poradce a třídní učitel a jejich úlohu a důležitost vzájemné kooperace a úkoly metodika prevence v této spolupráci.

Teoretická část obsahuje informace běžně známe v této oblasti, přesto je zpracována s pečlivostí, přehledně s použitím dostatečného počtu (převážně našich) publikací.

V rámci empirické části se autorka zaměřila na popis školy a dokumentů týkajících se drogové prevence, na ohniskové skupiny a projekt „Cesta poznání“.

Diplomantka uzavírá jednu kapitolu s tím, že evaluace efektivity preventivních programů je obtížná, či dokonce nemožná, ale přesto kritický pohled prizmou zkušeností a realizace projektu Cesta poznání ji vedou k určitým návrhům jak situaci v oblasti prevence zlepšit.

Při čtení předložené práce mne provázela myšlenka, zda aktivity lektorů v rámci preventivních programů na školách s dětmi by nebylo užitečnější nahradit intenzivnější práci s celým pedagogickým sborem: naučit pedagogy komunikovat mezi sebou (např. o zamezení duplicity témat prevence), o významu projektivního vyučování (se zaměřením na prevenci), Naučit a rozvíjet adekvátní reakce pedagogů na kreativní, asertivní a někdy vyvádějící z formy otázky žáků. – typu „o čem tlacháte, když jste nikdy marihuanu nezkoušela“ Vést pedagogy k tomu, že není „ONI(žáci)- MY(učitelé) a pod. Jsem přesvědčena, že preventivní programy mají být nenásilnou součástí vyučování. Jak diplomantka správně uvádí prevence je multidisciplinární a multidikauzální problém. Proto není vhodné, ani možné ho omezit jenom na pár hodin v průběhu roku., což autorka potvrzuje. Otázka zní „Proč projekty pro děti, když základní problém (aspoň jsem to z předkládané práce pochopila), když základní problém v prevenci je pedagog.

Žel i autorka potvrzuje další velmi trystný problém postojů pedagogů – dělení na MY a ONI. „...ONI dělají ...a MY je nemůžeme trestat...“

Nesporným kladem předložené práce je, že autorce se podařilo poukázat na postoje našich pedagogů i na to, že současná škola z hlediska pravidel daných standardy prevence by neobstála. (str.114).

Možná ještě jednu otázku do diskuse: Na str. 123 autorka uvádí že je „... malá pozornost věnovaná problematice návykových látek“ Není to spíš o nevhodných postupech a metodách, koordinaci, než malé intenzitě.

Předložená práce splňuje kriteria , které jsou na tento druh prací kladená a doporučuji, aby se stala předmětem obhajoby.

V Praze 4.5. 2006

Eva Drlíková

